

BESLUTSFÖRSLAG

Lennart Henricson
Finanschef
040-675 36 36
lennart.henricson@skane.se

Datum 2015-03-20
Dnr 1500789

1 (10)

Regionstyrelsen

Finansieringsstrategi

Ordförandens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige följande

1. Etablera obligationsprogram om maximalt 5 miljarder kronor och certifikatprogram om maximalt 2 miljarder kronor.
2. Teckna lånelöften om maximalt 2,5 miljarder kronor
3. Teckna fortlöpande låneramavtal med Europeiska Investeringsbanken enligt på i ärendet redovisat sätt.
4. Påbörja ratingprocess för anskaffande av kreditvärderingsbetyg
5. Inlösa leasingavtal hos Svensk Exportkredit AB om 608 miljoner kronor genom återköp av nio Öresundståg.
6. Nödvändiga avtal med anledning av ärendet ska undertecknas av ekonomidirektör Lars-Åke Rudin och finanschef Lennart Henricson, två i förening.

Sammanfattning

Investeringar i framförallt Helsingborg, Malmö och Lund kan enligt budget 2015 med plan 2016-2017 inte självfinansieras. Med en justerad kassaflödesbudget för perioden 2015-2018 föreligger det ett upplåningsbehov i storleksordningen 4,4 miljarder kronor varav nyupplåning står för halva beloppet, resterande del är refinansiering. För att uppnå en administrativt effektiv upplåning som på ett bättre sätt säkerställer tillgången till kapital genom spridning av antalet långivare och upplåningsformer, föreslås att ett obligationsprogram (MTN-program) och ett certifikatprogram etableras om maximalt 5 respektive 2 miljarder kronor. Programmen kompletteras med lånelöften om 2,5 miljarder kronor. För att öka konkurrensen i upplåningen föreslås att Region Skåne genomgår en

ratingprocess för fastställande av kreditbetyg samt tecknar låneavtal med EIB.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2015-03-20

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Bakgrund

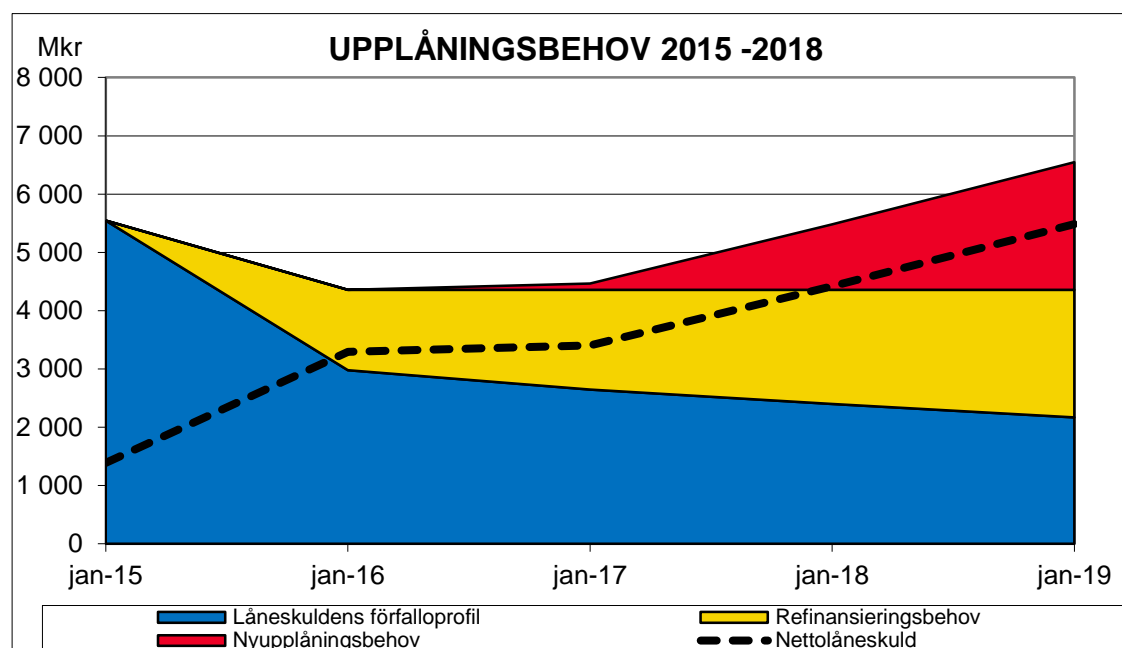
Region Skåne har under de senast åren haft god likviditet, en likviditet som byggts upp genom att de medel som framförallt genererats från pensionsavsättningar och avskrivningar inte fullt ut åtgått till investeringsverksamheten. Dessutom har poster av engångskaraktär förstärkt likviditeten, till exempel försäljning av primärvårds- och tandvårdsfastigheter samt återbetalning av premier från AFA försäkring. Likviditeten uppgår vid december månads slut till 4,1 miljarder kronor. Skulderna är vid samma tidpunkt 5,5 miljarder kronor vilket medför en nettoskuldssättning för Region Skåne om 1,4 miljarder kronor.

Budget 2015, plan 2016-2017

Den av regionfullmäktige antagna budgeten för 2015 med plan 2016-2017 medför påfrestningar på likviditeten. I tabellen nedan har de budgeterade värdena uppdaterats med nu kända förhållanden för 2015, bland annat med en bättre ingångslikviditet än budgeterat om cirka 200 miljoner kronor. En framräkning har även gjorts för år 2018. De negativa värdena för årets resultat som beslutats i budgeten för planperioden 2016-2017 har ersatts med det långsiktiga resultatmålet som innebär att resultatet över en femårsperiod ska uppgå till minst två procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag. Detta innebär en förbättring av resultatet om cirka 2 miljarder kronor som annars ökar upplåningsbehovet.

KASSAFLÖDESBUDGET 2015-2018	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017	Plan 2018
Årets resultat	670	700	722	750
Avskrivningar, avsättningar, kapitalbindning	764	2 185	2 603	3 171
Medel från verksamheten	1 434	2 885	3 325	3 921
Medel från investeringsverksamheten	-2 948	-2 849	-4 319	-5 125
Nyupptagna lån och leasing	1 445	440	1 263	1 297
Amortering av lån och leasing	-2 568	-332	-247	-231
Ökning minskning fordringar mm	-75	148	178	138
Medel från finansieringsverksamheten	-1 198	256	1 194	1 204
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	-392	-292	-200	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	-3 104	0	0	0
Likvida medel vid årets början	4 104	1 000	1 000	1 000
Likvida medel vid årets slut	1 000	1 000	1 000	1 000

Investeringar på Helsingborgs och Malmös sjukhusområden, anskaffning av nya pågatåg i slutet av perioden tillsammans med bidrag till statlig infrastruktur medför att likviditeten kommer att minska och ett lånebehov uppstå. Även delar av de lån som förfaller till betalning under 2015 och kommande år behöver refinansieras med annan upplåning. Totalt kommer enligt planerna 4,4 miljarder kronor att behöva finansieras med lån de kommande fyra åren varav hälften avser refinansiering av befintliga lån och hälften nyupplåning (se diagram). Nettolåneskulden beräknas under perioden öka från 1,4 miljarder kronor till 5,6 miljarder kronor.

Upplåningsalternativ

Finansieringen av de kommande investeringarna kan ske på ett flertal sätt. Nedan beskrivs och kommenteras några möjliga alternativ för Region Skånes upplåning.

Reversupplåning

Det traditionella alternativet är upplåning mot revers i affärsbank eller kreditinstitut där bankens bedömning av Region Skånes kreditvärdighet ligger till grund för lånevillkoren. Affärsbankerna har idag generellt sett lägre kreditvärdighet än Region Skåne vilket innebär att räntevillkoren inklusive viss vinstmarginal för banken blir högre för denna typ av upplåning än om Region Skåne själva lånar i marknaden.

Projektfinansiering med leasing, hyra

Tåg, som definieras som lös egendom, är genom sin långa livslängd lönsamma att leasingfinansiera om marknadsförutsättningarna är de rätta. I nuvarande lågränteläge är inte de finansiella villkoren tillräckligt gynnsamma men upplåning via leasing kan åter bli aktuellt när räntorna normaliserats och bankerna stärkt sina balansräkningar.

Annan finansiell leasing, till exempel hyra av lös egendom såsom medicinteknisk utrustning, är ytterst sällan lönsam då denna oftast genomförs med affärsbankerna eller fristående finansbolag som motparter vilka har sämre kreditvärdighet än Region Skåne. Vid funktionsupphandlingar är situationen densamma förutom att leverantören kan vara direkt motpart i leasingen. Vid finansiell leasing eller funktionshyra av lös egendom är inte Region Skåne juridisk ägare av objekten men trots det föreskriver redovisningsreglerna att värdet av de leasade objekten ska redovisas som både anläggningstillgång och låneskuld. Region Skånes finansiella ställning påverkas därför inte om objekten köps in och finansieras med lån eller hyrs. Det avgörande är vilken räntekostnad de olika alternativen för med sig. Av samma skäl som för leasing bedöms inte heller offentlig privat samverkan (OPS) lönsamt ur ett finansieringsperspektiv. I de fall ansvaret för finansieringen åvilar motparten, som utgörs av privata företag, har dessa sämre kreditvärdighet än Region Skåne.

Projektfinansiering med reverslån

För specifika projekt finns möjlighet till projektfinansiering via till exempel Europeiska Investeringsbanken (EIB) eller Nordiska Investeringsbanken (NIB). EIB har möjlighet att finansiera projekt som främjar tillväxt och arbete i Europa. Områdena forskning och utbildning, miljö och strategisk infrastruktur är prioriterade. Det innebär att ett flertal av Region Skånes investeringar lämpar sig väl för finansiering via EIB. Banken, som ägs och garanteras av medlemsstaterna i EU, har högsta möjliga kreditvärdering, rating, och kan därför låna upp och utan egentligt vinstsyfte låna ut till förmånliga villkor. Denna typ av upplåning har använts av Region Skåne ett flertal gånger och bedöms som en kostnadseffektiv upplåningsform.

Lånedokumentationen är individuell för varje upplåningstillfälle och banken gör en analys av varje projektet inför beslut i bankens styrelse. Detta är emellertid en tidskrävande process som kan ta upp till ett halvår eller mer. Inga omkostnader tillkommer i EIB medan uppläggningskostnader och andra avgifter tillkommer i NIB. EIB och NIB kan finansiera högst 50 procent av projektutgiften vardera.

Kommuninvest

Kommuninvest har som huvuduppgift att finansiera kommuner och landsting. 280 kommuner och landsting är medlemmar varav åtta landsting. Kommuninvest ägs av en ekonomisk förening där kommunerna och landstingen är medlemmar. Varje medlem betalar ett andelskapital utformat efter en invånarrelaterad modell. Den ekonomiska föreningen äger kreditmarknadsbolaget Kommuninvest i Sverige AB, som står för upplåningen i kapitalmarknaden och utlåningen till kommunerna. Medlemmarna tecknar en obegränsad, solidarisk borgen för kreditmarknadsbolagets samtliga förpliktelser. Genom den solidariska borgen har Kommuninvest erhållit högsta rating vilket medför goda villkor för bolagets upplåning. Kommuninvest lånar sedan kapitalet vidare till kommunerna med tillägg för sina egna omkostnader. De skärpta EU-reglerna på storleken på eget kapital, Basel III, gäller även för Kommuninvest som kreditmarknadsbolag. För närvarande pågår en diskussion inom Kommuninvest hur det egna kapitalet ska förstärkas framöver och definitivt beslut kommer att fattas på stämman 2015. Kapitalet kan stärkas genom höjda lånemarginaler mot kommunerna, genom inbetalning av extra andelskapital, genom sänkning av den återbäring medlemsinsatserna genererar eller genom en kombination av dessa åtgärder. Osäkerheten om sättet Kommuninvest kommer att bygga upp sitt kapital på gör det också svårt att utvärdera konsekvenserna av ett medlemskap. Förhållandena i Kommuninvest gör att det för närvarande inte går att uttala sig om vad ett medlemskap innebär varför Region Skåne bör avvakta med ställningstagande om medlemskap tills dess Kommuninvest genomfört konsolideringen av eget kapital.

Emissioner av certifikat och obligationer

Att i eget namn låna via emissioner av certifikat och obligationer i marknaden är den form av upplåning som vuxit snabbast de senaste åren inom kommuner och landsting. Finanskrisen medförde att bankernas kreditvärdighet sjönk vilket tillsammans med nya krav på större kapital i bankerna, Basel III, gjort det svårare och dyrare för bankerna att finansiera kommuner och landsting. Ett av alternativen för kommunerna har varit att genomgå en kreditvärderingsprocess (ratingprocess) för att därefter etablera obligations- och certifikatprogram i kapitalmarknaden. Programmen har en standardiserad dokumentation och emissioner kan vid upprepade tillfällen genomföras med denna dokumentation som bas. Med den standardiserade dokumentationen kan upplåningen oftast genomföras inom 2-5 dagar. Genom emissioner, som förmedlas av bankerna till investerarna, erhålls

villkor som speglar aktuell rating hos emittenten vilket är transparent och effektivt. Marknadsprogram lämpar sig för organisationer som har en relativt stor låneskuld och därigenom en kontinuerlig upplåning eller refinansiering. Att underhålla en rating och program medför årliga kostnader men även med dessa kostnader inkluderade bedöms i rådande marknadsläge marknadsprogram som en av de mest förmånliga upplåningsformerna.

Strategi

För att säkerställa tillgången till kapital i Region Skåne de kommande åren bedöms marknadsprogram för närvarande vara det effektivaste alternativet som bör användas i första hand. Ju större låneskulden blir desto viktigare är det också att säkerställa att både finansiering och refinansiering är möjlig att genomföra.

Ett certifikatprogram används för lånelöptider upp till ett år medan ett MTN-program (Medium Term Note varunder obligationer emitteras) används för lånelöptider över ett år. Regionstyrelsen beslutade 2002-06-19, § 150, att etablera ett MTN-program på kapitalmarknaden inom ett rambelopp om 1 800 miljoner svenska kronor eller motvärdet därav i euro. Programmet utnyttjades vid några tillfällen under 2002-2003 men har därefter inte använts då upplåning framförallt skett via mer fördelaktig leasingfinansiering med tåg som underlag. Programmet, med Nordea som arrangör, inaktiverades för att undvika de årliga kostnaderna i programmet under tiden det inte utnyttjades. Kraven på utformning av marknadsprogram har från tidpunkten när programmet etablerades väsentligt förändrats varför delar av programmet måste uppdateras vid en aktivering. Om åtgärderna är alltför omfattande kan det krävas en konkurrensutsättning för utformning av ett nytt program.

Storleken på programmet bör omfatta det upplånings- och refinansieringsbehov som idag kan bedömas uppstå de närmaste åren. Med nuvarande prognoser bedöms inte låneskulden under de kommande fyra åren överstiga 7 miljarder kronor varav drygt 2 miljarder kronor redan är upplånade på annat sätt. En lämplig nivå på programmet bedöms därför initialt till 5 miljarder kronor som maximal ram. Skulle upplåningsbehovet bli större finns möjligheten att utöka rambeloppet inom befintligt program.

Kostnaden för att upprätta ett MTN-program är beroende av om Region Skåne kan utnyttja befintligt program eller inte. Det utgår en arrangörsavgift till arrangörsbanken beroende på emitterad löptid med 0,02-0,04 procent på emitterat belopp. Kostnaden för ett nytt prospekt uppgår till cirka 350 tusen kronor och därutöver tillkommer konsultkostnader och juridiska kostnader samt mindre kostnader till Finansinspektionen, Euroclear och för registrering på Nasdaq OMX.

För tillfälliga likviditetssvängningar förordas också att ett certifikatprogram upprättas. Regionstyrelsens föreskrifter för medelsförvaltningen föreskriver

att en likviditetsreserv om 1 miljard kronor ska upprätthållas, antingen i form av likviditet eller bekräftade lånelöften. Med ett fungerande program för kortfristig upplåning kan andelen likvida medel i likviditetsreserven minimeras och ett förbättrat finansnetto uppnås. Vid utbetalningar av till exempel förskotteringar, där utlåningen oftast löper på 1-3 år, kan certifikat tillfälligt utnyttjas som finansiering. Storleken på ramen i certifikatprogrammen bör täcka likviditetsreserven samt viss annan upplåning, förslagsvis maximalt 2 miljarder kronor. Den årliga kostnaden till bankerna för att upprätthålla handel i certifikatprogrammet uppgår till cirka 40-50 tusen kronor per bank. Normalt används 4-5 banker i programmen för att få tillgång till olika investerare. Vissa rörliga kostnader tillkommer vid varje transaktion, exempelvis till Euroclear.

Initialt bedöms att det finns tillräckligt med investerare i Sverige för att kunna få avsättning för prognostiserade volymer av obligationer och certifikat i den svenska marknaden. Det innebär att alla emissioner kommer att ske i svenska kronor. Skulle det på sikt visa sig att svårigheter uppstår med att få avsättning av Region Skånes obligationer får en utvidgning av investerarbasen övervägas, vilket innebär att programmen omformas till att även omfatta euromarknaden. Upplåning sker i så fall i EUR vilket innebär att även valuta- och ränteswapavtal måste tecknas för att eliminera valutarisken.

Även om marknadsprogram förordas att användas i första hand för upplåning är det ur effektivitetssynpunkt bättre ju fler alternativ som finns tillgängliga i den aktuella upplåningssituationen. Upplåning via EIB kan för närvarande betraktas som Region Skånes andrahandsalternativ. Utöver arbetsinsatsen att upprätta avtalen är inte dessa ramavtal förknippade med några andra kostnader. Som konkurrensutsättning till marknadsprogrammen förordas därför att avtal också tecknas med EIB om maximalt 2,5 miljarder kronor. Ett lånebeslut i EIB innebär att låntagaren har 36 månader på sig att lyfta lånet efter beslutstillfället. I de fall EIB:s ram utnyttjas för upplåning eller att de 36 månadernas respit går mot sitt slut bör nya avtal tecknas för att ständigt ha tillgång till flera tillgängliga upplåningsalternativ samt för att sprida riskerna för anskaffning av kapital. Den tidsmässigt utdragna perioden för att successivt upprätta nya låneramar innebär att processen måste starta i ett tidigt skede för att inte riskera att låneramarna förfallit. Detta innebär att utestående ramar mot EIB kan uppgå till 5 miljarder kronor vid överlappningstillfällena. Som underlag för lånebesluten i EIB används projekten i Helsingborg, Malmö och Lund.

Lånelöfte

I vissa sällsynta marknadslägen kan det uppstå situationer då möjligheten till emissioner är begränsad. Det kan saknas intresse hos investerarna, råda kapitalknapphet i marknaden eller uppstå finansiella kriser som tillfälligtvis omöjliggör upplåning via programmen. Marknadsprogrammen bör därför

kompletteras med säkerställda lånelöften i bank som kan utnyttjas i stället för emissioner om dessa speciella tillfällen inträffar. Lånelöftenas storlek utgör även en bedömningsfaktor av kreditvärderingsinstituten när kreditbetyg ska utfärdas. Lånelöftenas storlek bör storleksmässigt uppgå till det kommande årets amorteringar tillsammans med 50 procent av nyupplåningsbehovet. Med en spridd förfallostruktur för en låneskuld om knappt 7 miljarder, men med viss viktning mot kortare löptider beroende på upplåning i certifikat, bör lånelöftena uppgå till 2,5 miljarder kronor. Den årliga kostnaden för lånelöften uppgår för närvarande i affärsbankerna till 0,15-0,20 procent på tecknat belopp. Tecknade ej utnyttjade belopp inom EIB-ramarna avräknas utrymmet för lånelöftena i den mån dessa kan anses utgöra likviditetsreserv.

Storleken på föreslaget MTN-program, certifikatprogram och lånelöften tillsammans med befintlig upplåning, tillsammans drygt 11,5 miljarder kronor, och som med överlappning av EIB-lån uppgår till 14 miljarder kronor, överstiger det av regionfullmäktige beslutade lånetaket, som enligt budgeten för 2015 uppgår till 8,1 miljarder kronor. Eftersom MTN- och certifikatprogrammen samt EIB-ramarna och lånelöftena endast är låneramar utan några förpliktelser att utnyttja desamma bedöms inte ett beslut om låneramar och löften på 11,5 miljarder kronor strida mot regionfullmäktiges beslut, ett beslut som dessutom kan komma att förändras kommande budgetår. Det primära är att den verkliga upplåningen, det vill säga utnyttjandet av låneramarna, inte överstiger regionfullmäktiges beslut.

Rating

Vid marknadsupplåning är låntagaren beroende av att det finns investerare som är villiga att placera/investera i emitterat värdepapper. Idag har de flesta investerare ett placeringsreglemente som endast möjliggör placeringar om motparten eller värdepappret har ett kreditvärderingsbetyg, så kallad rating. Vilken rating en organisation erhåller avgör bland annat storleken på räntan i emitterat värdepapper. Ju sämre kreditvärdighet en organisation har ju högre ränta utgår.

Om marknadsprogram ska användas för upplåning bör därför också ett ratingförfarande genomföras för att säkerställa en så stor investerarbas som möjligt i emissionerna. Det skapar större konkurrens vilket bör leda till lägre ränta samtidigt som sannolikheten för att genomföra lyckade emissioner ökar.

För att möjliggöra betygssättning har kreditvärderingsföretagen standardiserade processer för genomförandet. Standard & Poor's, som är det ledande kreditvärderingsföretaget inom kommuner och landsting, analyserar och betygssätter bland annat följande:

Institutionellt ramverk

Lokal makroekonomisk och demografisk struktur

Ledarskap och styrning
Finansiell flexibilitet
Finansiellt resultat
Lånebörda
Likviditet
Åtaganden utanför balansräkningen

Förutom allt material som tillsänds ratingföretaget träffar företaget ledningen på plats under ett par dagar för att gå igenom frågeställningarna. Samtliga offentliga organisationer med beskattningsrätt har idag ett kreditbetyg i intervallet AA+ - AAA (se bilaga 1 över ratingskalor, Standard & Poor's) vilket kan tjäna som riktmärke även för Region Skåne. Innan ratingen publiceras har Region Skåne möjligheten att medverka till att betyget inte offentliggörs. Ratingen omprövas varje år. Själva ratingprocessen bedöms kosta cirka 200-300 tusen kronor i externa kostnader och därefter motsvarande belopp årligen.

Ny finansiering av leasade tåg

Regionstyrelsen beslutade 2009-12-15 att överlåta nio Öresundståg till AB Svensk Exportkredit till marknadsvärdet 640 miljoner kronor samt att återförhyra tågen i två år genom leasingavtal. Anledningen till den korta leasingen 2009 var att finanskrisen omöjliggjorde långfristig leasingfinansiering i bank till acceptabla villkor. Avsikten med det kortfristiga leasingavtalet i Svensk Exportkredit var att det bedömdes lättare att sälja ett befintligt leasingavtal vidare för långfristig leasingfinansiering när marknaden stabiliserats inom de närmaste åren än att vid det framtida tillfället sälja "gammal" utrustning.

Avtalet med Svensk Exportkredit har efter de inledande två åren kortfristigt förlängts i omgångar av samma anledning. Det kan nu konstateras att villkoren för leasingfinansiering fortfarande inte förbättrats genom den normalisering av räntorna som förväntats. Inte heller prognoserna för räntorna visar någon normalisering inom den närmsta framtiden.

Ovan föreslagna etablering av marknadsprogram möjliggör emellertid alternativ finansiering till Öresundstågen. För att lösa tecknat leasingavtal med Svensk Exportkredit krävs att Region Skåne juridiskt köper tillbaka tågen. Tågen är redan idag upptagna i balansräkningen som tillgång och skuld enligt god redovisningssed vilket innebär att ett återköp inte påverkar den ekonomiska ställningen. Vid återköp av tågen med finansiering ur marknadsprogrammen bedöms räntekostnaden bli cirka 0,15 procentenheter lägre än nuvarande finansiering eller knappt en miljon kronor per år. Av ursprungligt lånebelopp om 640 miljoner kronor kvarstår efter amorteringar cirka 608 miljoner kronor. En övergång till finansiering i marknadsprogrammet bidrar också till att skapa en kritisk upplåningsmassa i programmen för dess lönsamhet.

Undertecknande

Nödvändiga avtal med anledning av ärendet undertecknas av ekonomidirektör Lars-Åke Rudin och finanschef Lennart Henricson, två i förening, i enlighet med regiondirektörens nuvarande finansiella delegation ("Instruktioner avseende den finansiella verksamheten inom Koncernkontoret").

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

De ekonomiska konsekvenserna av att etablera certifikatprogram, MTN-program, anskaffande av ratingbetyg och att teckna säkerställda lånelöften ska ställas i relation till vad andra lånealternativ kostar. Kostnader uppstår både som rörliga kostnader för varje emission och som fasta kostnader för programmen, ratingen och lånelöfena. Därigenom är effektiviteten av programmen också beroende av hur mycket dessa utnyttjas men även på vilken löptid lånen tas upp. Lånebesluten i EIB kostar för närvarande inget medan lånelöfte i affärsbankerna är relativt dyra. Genomförs de budgeterade investeringarna enligt planerna bedöms en tillräcklig stor lånevolym uppkomma som medför lönsamhet i programmen och här föreslagna åtgärder. Även en minskning av andelen likvida medel i likviditetsreserven får positiva effekter.

Oavsett lönsamhet sprids riskerna genom att kunna utnyttja ytterligare källor för upplåning för att säkerställa kapitalanskaffningen, vilket i sig är skäl för att genomföra etableringen av marknadsprogrammen tillsammans med de övriga åtgärderna.

Juridisk bedömning

Avstämning har skett med den juridiska avdelningen som inte har något att invända mot förslagen.

Miljökonsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Ingen samverkan/MBL-förhandling har bedömts nödvändig i detta ärende.

Uppföljning

Uppföljning kommer att ske i den ordinarie ekonomiuppföljningen under avsnittet finansiell uppföljning.

Henrik Fritzon
Ordförande

Jonas Rastad
Regiondirektör